

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Схвалено Вченою радою УНУ
(від _____ 20__ р., протокол № __)

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. ректора Уманського національного університету
Владилена СОКИРСЬКА

_____ 2025 р.
Введено в дію наказом ректора
від _____ 2025 № _____

ПРОЕКТ

ПОРЯДОК

ВСТАНОВЛЕННЯ ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА
СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА
І ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ В
УМАНСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок встановлення фактів порушення академічної доброчесності та скасування присудження ступеня вищої освіти і присвоєння відповідної кваліфікації в Уманському національному університеті (далі – Порядок) встановлює:

- процедуру утворення та роботи органу, який проводить перевірку заяв (повідомлень) щодо фактів порушення академічної доброчесності в Уманському національному університеті;
- підстави для проведення розгляду справи про порушення академічної доброчесності;
- процедуру та строки вивчення та експертизи кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти, заяв (повідомлень) щодо фактів порушення академічної доброчесності, а також порядок підготовки та вимоги до експертного висновку;
- кваліфікаційні вимоги до експертів;
- процедуру прийняття рішення про скасування рішення та найменування органу, уповноваженого приймати таке рішення;
- підстави для проведення перевірки, строки, підстави та порядок оскарження результатів перевірки;
- процедуру реалізації особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, прав, передбачених частиною восьмою статті 42 Закону України “Про освіту”.

1.2. При формуванні змісту Порядку враховано основні принципи та норми Бухарестської Декларації з етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні, Конституції України, вимоги Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України (зокрема, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» від 26 серпня 2021 р., №897), чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Статуту Уманського національного університету, Правил внутрішнього розпорядку Уманського національного університету та інших нормативних документів Уманського національного університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. У тексті Порядку використано інформацію з відкритих електронних ресурсів – сайтів (включаючи нормативну базу) вітчизняних закладів вищої освіти, національних та міжнародних установ і асоціацій тощо.

1.3. Порядок є невід’ємною складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Уманському національному університеті.

1.4. Терміни, що використовуються в цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про освіту”, “Про вищу освіту”.

1.5. Дія цього Порядку поширюється на рішення про присудження ступенів вищої освіти “молодший бакалавр”, “бакалавр” і “магістр” та присвоєння відповідних кваліфікацій.

1.6. Дотримання норм Порядку є обов’язковим для учасників освітнього процесу

як на території Університету, так і поза його межами.

1.7. Загальну організацію процесу розгляду звернень встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснює Відділ моніторингу якості освіти Уманського національного університету.

1.8. Розгляд звернень та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснюється Комісією з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету.

1.9. Підтримку у випадку оскарження рішення здійснює юридичний відділ Уманського національного університету.

2. ПРОЦЕДУРА УТВОРЕННЯ ТА РОБОТИ ОРГАНУ, ЯКИЙ ПРОВОДИТЬ ПЕРЕВІРКУ ЗАЯВ (ПОВІДОМЛЕНЬ) ЩОДО ФАКТІВ ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В УМАНЬСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

2.1. Розгляд звернень та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здійснюється Комісією з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету.

2.2. Утворення та порядок роботи Комісії з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету регламентується Положенням «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету».

2.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України (зокрема, Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації» від 26 серпня 2021 р., №897), чинними наказами і рекомендаціями Міністерства освіти і науки України, Статутом Уманського національного університету садівництва, Кодексом академічної доброчесності Уманського національного університету, Правилами внутрішнього розпорядку Уманського національного університету та іншими нормативними документами Уманського національного університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

3. ПІДСТАВИ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ ФАКТІВ ЩОДО ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

3.1. Підставою для розгляду фактів щодо порушення академічної доброчесності є повідомлення про порушення академічної доброчесності.

3.2. Повідомлення про факт порушення академічної доброчесності (далі - Повідомлення) подається на офіційну адресу Уманського національного університету у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки.

3.3. Повідомлення повинно містити таку інформацію:

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої порушено

питання про порушення нею академічної доброчесності;

- зміст порушення академічної доброчесності під час здобуття відповідного ступеня вищої освіти такою особою;

- докази, що підтверджують факт порушення академічної доброчесності, включаючи прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) автора/авторів та посилання на джерело оприлюднення розробок, наукових (науково-технічних) результатів, що належать іншим особам та були використані особою, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності;

- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи або найменування заявника, його поштову адресу або адресу електронної пошти, а також номер телефону.

3.4. Рік присудження ступеня вищої освіти та інші додаткові відомості надаються за наявності інформації.

3.5. Анонімні повідомлення не підлягають розгляду.

4. ПРОЦЕДУРА ТА СТРОКИ ВИВЧЕННЯ ТА ЕКСПЕРТИЗИ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Отримане повідомлення про факти порушення академічної доброчесності здобувачами, яким присуджено ступінь вищої освіти та присвоєну відповідну кваліфікацію Уманським національним університетом передається на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету (надалі Комісія) протягом 3 робочих днів з дня його реєстрації.

4.2. Надходження повідомлення до Комісії реєструється у Журналі реєстрації вхідних документів.

4.3. Секретар Комісії протягом 5 робочих днів з дня реєстрації Повідомлення інформує скаржника та особу, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, про прийняття до розгляду справи.

4.3. Комісія протягом одного місяця з дня реєстрації Повідомлення здійснює перевірку фактів порушення академічної доброчесності та приймає одне з двох рішень: про скасування рішення присвоєння ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації; про відсутність підстав для скасування рішення присвоєння ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації.

4.4. Протягом 3 робочих днів з дня реєстрації Повідомлення, наказом ректора Університету за поданням голови Комісії призначається експерт (ти).

4.5. Експерти залучаються з числа працівників Університету або інших українських і зарубіжних наукових і освітніх закладів (за згодою).

4.6. Особа, яка долучається як експерт, повинна відповідати наступним вимогам:

- вища освіта та/або науковий ступінь за спеціальністю/галуззю, у межах якої навчався та здобув відповідний ступінь вищої освіти здобувач;

- відсутній потенційний конфлікт інтересів;

- відсутність будь-яких спільних публікацій зі здобувачем.

4.7. Експертиза фактів порушення академічної доброчесності (включаючи написання експертного висновку) здійснюється протягом 10 робочих днів з дня

виходу наказу ректора Університету. Терміни експертизи можуть бути подовжені з об'єктивних причин, але не більше ніж на 10 робочих днів.

4.8. За результатами експертизи готується експертний висновок, який подається до Комісії у письмовій або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки.

4.9. Експертний висновок повинен містити:

- назву роботи, за якою здійснювалася експертиза;
- прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, щодо роботи якої проводилася експертиза;
- інформацію про наявність або відсутність виявлених фактів порушення академічної доброчесності, їх опис та характеристику;
- опис матеріалів, технічних засобів, які були використані експертом;
- дата та підпис експерта.

5. ПРОЦЕДУРА РОЗГЛЯДУ СПРАВИ ПРО ПОРУШЕННІ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. Комісія протягом 10 робочих днів з дня отримання експертного висновку проводить на засідання розгляд усього пакету документів (Повідомлення, експертний висновок, пояснення здобувач, інші матеріали) щодо ймовірного порушення академічної доброчесності.

5.2. Інформація про дату, час і місце засідання Комісії не пізніше ніж за п'ять робочих днів до дати проведення засідання повідомляється скажнику та особі, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення, якщо відомо про спосіб зв'язку з особою, та оприлюднюється на вебсайті Університету. Участь зазначених осіб і представника закладу у засіданні Комісії не є обов'язковою. Вказані особи вважаються повідомленими про дату, час і місце засідання з дня, наступного за днем оприлюднення відповідного оголошення на вебсайті Університету.

5.3. Скажник та особа, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення, особисто та/або через своїх уповноважених осіб (представників) мають право після дати прийняття до розгляду скарги/повідомлення Комісією та не пізніше дня, наступного за днем оприлюднення повідомлення про дату розгляду на засіданні Комісії, подавати письмові пояснення стосовно інформації у скарзі/повідомленні, а також будь-які документи та матеріали в електронній формі (у машиночитаному форматі) на спростування (підтвердження) викладених у скарзі доводів або відмовитися від надання будь-яких пояснень.

5.4. Засідання Комісії відбувається у порядку, визначеному Положенням «Про Комісію з питань етики та академічної доброчесності Уманського національного університету».

5.5. Рішення Комісії оформлюється протоколом та з усіма наявними матеріалами протягом 5 робочих днів після засідання передаються секретарем Комісії голові Вченої ради Університету для подальшого прийняття рішення.

5.6. Протокол Комісії оприлюднюється на сайті Університету. Скажник та особа, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення вважаються проінформованими про прийняте рішення Комісією після оприлюднення відповідно протоколу на сайті

Університету.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ НА РІШЕННЯ КОМІСІЇ З ЕТИКИ ТА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

6.1. Скаржник та особа, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення мають право протягом 3 днів на ім'я ректора подати на офіційну адресу Уманського національного університету у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки апеляцію на рішення Комісії.

6.2. Ректор Університету протягом 3 робочих днів наказом призначає Апеляційну комісію у складі трьох осіб, які не повинні мати потенційного конфлікту інтересів з скаржником та особа, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення, а також бути членами Комісії.

6.3. Апеляційна комісія протягом 5 робочих днів з дня наказу розглядає апеляцію та приймає одне з рішень: відхилити апеляцію; направити матеріали на повторний розгляд до Комісії.

6.4. Засідання апеляційної комісії повинно супроводжуватись веденням протоколу.

6.5. Відповідальність за ведення протоколу засідання апеляційної комісії покладається на секретаря комісії.

6.6. Розгляд апеляції відбувається без скаржника.

6.7. Протокол рішення Апеляційної комісії оприлюднюється для ознайомлення на сайті Університету.

6.6. У разі повернення матеріалів Апеляційної комісією, Комісія з питань етики та академічної доброчесності протягом 3 робочих днів здійснює перегляд матеріалів з врахуванням висновку Апеляційної комісії та приймає рішення, яке оформляється протоколом.

7. ПОРЯДОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ ПРО СКАСУВАННЯ РІШЕННЯ ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

7.1. Розгляд питання про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації відбувається на черговому засіданні Вченої ради.

7.2. Скаржник та особа, стосовно якої розглядається скарга/повідомлення інформується про дату та місце проведення засідання через оприлюднення відповідного оголошення на сайті Університету.

7.3. Доповідачем на засіданні Вченої ради щодо даного питання виступає голова Комітеті з етики та академічної доброчесності (а за його відсутності, один із заступників).

7.4. Рішення приймається відкритим голосуванням за умови, якщо за нього проголосувала просто більшість від присутніх членів Вченої ради.

7.5. Рішення оформлюється протоколом та оприлюднюється на сайті Університету.

7.6. У разі скасування рішення Університет протягом трьох робочих днів інформує особу, щодо якої прийнято рішення, заявника, звертається до Міністерства освіти і науки України із заявою про внесення відповідної інформації до Єдиної державної електронної бази з питань освіти, документує рішення в особовій справі особи, щодо якої прийнято рішення, а також розміщує зазначену інформацію у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Університету. В інформації у відкритому доступі відображаються рік випуску, спеціальність, спеціалізація та/або освітня програма, серія та реєстраційний номер диплому.

7.7. У разі скасування рішення відповідний документ про вищу освіту та документи про вищу освіту, видані на його основі, стають недійсними.

7.8. Особа, стосовно якої скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації, має право поновитися для здобуття вищої освіти, при цьому заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше 50 відсотків кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.

7.9. У разі скасування рішення через виявлення у кваліфікаційній роботі здобувача вищої освіти академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікації, Університет протягом чотирьох місяців з дати скасування рішення проводить перевірку інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності керівником здобувача вищої освіти під час написання здобувачем кваліфікаційної роботи та за необхідності за результатами перевірки вживає дії, передбачені Кодексом академічної доброчесності.

8. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РІШЕННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ УНІВЕРСИТЕТУ

8.1. Особа, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, та/або заявник протягом двох місяців з дати прийняття рішення про скасування рішення мають право подати апеляцію щодо рішення про скасування рішення до МОН або оскаржити його в суді.

8.2. Апеляція щодо рішень про скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєної відповідної кваліфікації (далі - апеляція) подається до МОН особою, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, або заявником, або їх представником у довільній письмовій формі або в електронній формі з використанням кваліфікованого електронного підпису та/або кваліфікованої електронної печатки. Апеляція стосується дотримання Університетом процедури скасування рішення та не стосується розгляду порушення академічної доброчесності по суті. Апеляція повинна містити таку інформацію: прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, стосовно якої прийнято рішення про скасування рішення, рік присудження ступеня вищої освіти, відомості про прийняте Університетом рішення про скасування рішення, підстави для апеляції та інформацію, що їх підтверджують, вимоги щодо скасування рішення за

результатами розгляду апеляції, зокрема про повторний розгляд справи про порушення академічної доброчесності.

8.3. Апеляція розглядається Науково-методичною радою МОН протягом шести місяців з дати подання апеляції, яка встановлює, чи було дотримано Університетом процедуру скасування рішення у разі виявлення фактів порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності.

8.4. За результатами розгляду апеляційної заяви приймається одне з двох рішень: задовільнити вимоги особи, що подає апеляцію, повністю або частково або відмовити особі, що подає апеляцію, у задоволенні вимог.

8.6. Університет протягом двох тижнів на вимогу МОН під час проведення апеляції зобов'язаний надати матеріали, на основі яких затверджено висновок про наявність виявлених фактів порушень академічної доброчесності, протоколи та інші матеріали, якими задокументовано реалізацію процедури скасування рішення.

9. ДОБРОВІЛЬНА ВІДМОВА ВІД СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ПРИСВОЄННЯ ВІДПОВІДНОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ

9.1. Особа, яка має ступінь вищої освіти та якій присвоєно відповідну кваліфікацію, до подання експертного висновку, що готується за результатами перевірки інформації щодо можливих фактів порушення академічної доброчесності, може добровільно відмовитися від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації, подавши до Університету відповідну заяву в довільній формі, завірену нотаріально або з використанням кваліфікованого електронного підпису.

9.2. Подана заява про відмову від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації не може бути відкликана з дня прийняття Університетом рішення про скасування рішення.

9.3. Протягом десяти робочих днів із дня надходження заяви ректор Університету приймає рішення про скасування рішення. Рішення про скасування рішення набирає чинності через шість місяців з дати його прийняття.

9.4. У разі добровільної відмови від ступеня вищої освіти та відповідної кваліфікації особа має право поновитися для однократної підготовки та проходження компонента (компонентів) атестації, де було порушено академічну доброчесність, при цьому Університет має право визнати та перезарахувати повний (за винятком кредитів, пов'язаних з академічною недоброчесністю) обсяг кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, отриманих за освітньою програмою, за якою скасовано рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації.